

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžf/19/2016
Identifikačné číslo spisu: 6014200669
Dátum vydania rozhodnutia: 21.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6014200669.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobcu: P. H., B. X, H., zastúpeného: JUDr. František Hadušovský, advokát, Akademika Hronca 3, Rožňava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 619178/2013 zo dňa 31. marca 2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/107/2014-63 zo dňa 4. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/107/2014-63 zo 4. februára 2016 potvrdzuje.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 151,58 € na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach (ďalej v texte rozhodnutia len „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) zrušil rozhodnutie správneho orgánu vydaného v I. stupni zn. 1095631/1/526394/2013 z 31. októbra 2013, ako aj rozhodnutie žalovaného č. 619178/2013 z 31. marca 2014 podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu odmenu v sume 616,83 € a žalobcovi sumu 70,- € titulom súdneho poplatku do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný horeoznačeným rozhodnutím ako odvolací orgán podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil napadnuté prvostupňové rozhodnutie Colného úradu Košice zn.

1095631/1/526394/2013 zo dňa 31.10.2013, ktorým colný úrad vymeral ku dňu úhrady 15.03.2013 podľa § 229 ods. 1 písm. a) Colného zákona č. 180/1996 Z. z. (ďalej len „zák. č. 180/1996 Z. z.“), účinného v čase vzniku colného dlhu a v spojení s § 47 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 289/1995 Z. z.“), účinného v čase vzniku colného dlhu, žalobcovi (povinnému dlžníkovi) úrok z omeškania v sume 3.978,67 € za to, že sumu dovozných platieb v celkovej výške 1.795,39 € (54.088,- Sk), ktorá mu bola oznámená dňa 03.02.1998 rozhodnutím Colného úradu Nitra zn. 329-4-98 zo dňa 28.01.1998, nezaplatil v lehote 10 dní odo dňa jej oznámenia, t. j. do 13.02.1998. Výška úroku bola vymeraná z dlžnej sumy dovozných platieb vo výške 200 % a 300 % základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska a Európskej centrálnej banky platnej v prvý deň príslušného kalendárneho štvrtroka, začínajúc dňom nasledujúcim po dni splatnosti dovozných platieb až do dňa platby vrátane.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že v konaní podľa ust. § 247 a nasl. O. s. p. preskúmal rozhodnutie žalovaného ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že žalovaný vec nesprávne právne posúdil, preto rozhodnutie zrušil podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a/ O. s. p.

Poukázal na to, že je nepochybné, že rozhodnutie o vzniku colného dlhu nastalo dňa 28.01.1998 vydaním rozhodnutia č. 329-4-98 zo dňa 28.01.1998 vo vzťahu k dlžníkovi - P. H., rozhodnutie ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.02.1998. Predmetom preskúmania však bolo rozhodnutie správneho orgánu - Colného úradu Košice č. 1095631/1/526394/2013 zo dňa 31.10.2013, ktorým bol žalobcovi vyrubený úrok z omeškania za oneskorene uhradený colný dlh na základe rozhodnutia č. 329-4-98 zo dňa 28.01.1998, počnúc od 14.02.1998 zo súm dovozných platieb, teda osobitne z cla, DPH a dovozných prírážky, čo je aj obsahom prvostupňového rozhodnutia v celom rozsahu špecifikovanom až po zaplatenie dlhu k 15.03.2013.

Krajský súd uviedol, že colný zákon č. 180/1996 Z. z. bol účinný od 01.01.1996 a zrušený dňom 01.07.2001, od kedy začal platiť nový colný zákon č. 238/2001 Z. z., colný zákon č. 618/1992 Zb. bol účinný od 01.01.1993 a bol zrušený dňom 01.07.1996. Z administratívneho spisu vyplynulo, že vznik colného dlhu nastal za účinnosti zákona č. 618/1992 Z. z., tak ako to uviedol Colný úrad Nitra vo svojom rozhodnutí č. 329-4-98 zo dňa 28.01.1998, vzhľadom na to, že dovezené motorové vozidlo bolo dočasne uskladnené v colnom sklade v Trnave a Colnému úradu určenia predložené až dňa 26.10.1995, teda za účinnosti zákona č. 618/1992 Zb. Správne preto uviedol žalovaný, že colný dlh vznikol podľa ust. § 197 ods. 1 písm. a/ cit. colného zákona.

Poukázal na ust. § 197 ods. 1 písm. a/ cit. colného zákona, z ktorého vyplýva, že v iných prípadoch, než sú uvedené v § 196 /vznik colného dlhu/, ak nemajú nedostatky zásadný vplyv na správne vykonávanie príslušného režimu, colný dlh pri dovoze tovaru podliehajúceho clu vzniká nesplnením niektorej povinnosti vyplývajúcej z dočasného uskladnenia tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu alebo z režimu, do ktorého bol tento tovar prepustený.

V predmetnej veci nebolo sporné, že colný dlh vznikol, sporné však bolo, vo vzťahu ku ktorému dlžníkovi, či k deklarantovi alebo splnomocnenej osobe. Žalobca v žalobe namietal, že správny orgán mal postupovať vo vzťahu k príjemcovi tovaru - Š. H., táto osoba mala byť skutočným deklarantom, ako aj dlžníkom. V skutočnosti ako s deklarantom správny orgán konal so žalobcom, vo vzťahu k žalobcovi bol vyrubený pôvodný colný dlh na základe rozhodnutia CÚ Nitra zo dňa 28.01.1998, uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

V administratívnom spise sa nenachádzala žiadna zmienka o tom, že by bol žalobca Š. H. splnomocnený na právne úkony súvisiace s kúpou, prihlásením vozidla colným úradom, resp. vyvezením vozidla mimo územia Slovenskej republiky, práve naopak, uvedené úkony v písomných podaniach uskutočňovala Q. H.. Bolo sporné preto konanie Colného úradu Nitra zo dňa 22.07.1996, ak tejto osobe oznamoval výšku colného dlhu. Žiadosť o povolenie spätného vývozu tiež uskutočňovala Š. H. vo vlastnom mene dňa 28.11.1996. Vzhľadom na to, že v administratívnom spise sa nenachádzal ani jeden doklad o tom, kto je colným deklarantom, krajský súd mal za to, že ak rozhodnutím Colného úradu v Nitre č. 329-4-98 zo

dňa 28.01.1998 sa právoplatne konalo vo vzťahu k vzniku colného dlhu so žalobcom, potom žalobca bol deklarantom podľa ust. § 63 ods. 1 zákona č. 618/1992 Zb., v zmysle ktorého colné vyhlásenie môže urobiť každý, kto môže v súlade s colnými predpismi príslušnému colnému orgánu predložiť tovar, na ktorý sa colné vyhlásenie vzťahuje alebo zabezpečí jeho predloženie so všetkými dokladmi ustanovenými colnými predpismi, ktoré upravujú režim, do ktorého je tovar navrhnutý. Žalobnú námietku spočívajúcu v zmene osoby colného deklaranta krajský súd preto nepovažoval za opodstatnenú.

K námietke žalobcu, týkajúcej sa ďalšej manipulácie s dovezeným tovarom /autom/, prvostupňový súd uviedol, že k tejto žalobnej námietke tak v odvolacom konaní, ako aj v žalobe, žalobca nepredložil žiadne dôkazy, okrem rozhodnutia Colného úradu v Nitre č. TR 3-96 zo dňa 27.04.1998 vo veci zastavenia začatého konania vo vzťahu k Q. H. (išlo o priestupkové konanie, neskôr amnestované). Prvostupňový súd preto uvedenú žalobnú námietku nepovažoval za opodstatnenú.

Prvostupňový súd uviedol, že colné orgány ani v tomto smere nemali ujasnené kedy vznikol colný dlh, pretože pri výpočte úrokov z omeškania z oneskorene zaplateného colného dlhu v rozhodnutí č. 1095631/1/526394/2013 zo dňa 31.10.2013 vychádzali už zo zákona č. 180/1996 Z. z. účinného od 01.07.1996, teda nie podľa rozhodnutia o určení výšky cla zo dňa 28.01.1998. Avšak aj od roku 1998 žalobca nebol vyzvaný na zaplatenie úrokov z omeškania. Výzva na zaplatenie úrokov zo dňa 28.04.2014 bola nadbytočná z toho dôvodu, že rozhodnutie zo dňa 31.10.2013 nenadobudlo právoplatnosť, ako je vyznačené v administratívnom spise, pretože žalobca ho napadol odvolaním dňa 26.11.2013, na základe ktorého konal odvolací správny orgán, vydaním rozhodnutia č. 619178/2013 zo dňa 31.03.2014.

Aj v prípade počítania premlčacej lehoty od vzniku colného dlhu v roku 1998, potom táto premlčacia lehota by začala plynúť podľa ust. § 230 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z. od 01.01.1999 a skončila by 01.01.2009, ani v tomto období nebol urobený žiadny úkon na vymáhanie úrokov z omeškania.

Uviedol, že podľa ust. § 230 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z. právo vyberať a vymáhať nedoplatok sumy cla sa premlčuje uplynutím desiatich rokov od konca roku, v ktorom sa stal nedoplatok splatným. Splatným nedoplatkom sa rozumie suma, ktorá je už v tejto premlčacej lehote pre účastníka colného konania predpísaná.

Krajský súd dôvodil, že zo zápisnice zn. 130/2012 administratívneho spisu ďalej vyplynulo, že žalobca správneho orgánu uviedol, že doklad o zaplatení cla nemá, lebo nebol uhradený jeho osobou a colným deklarantom nikdy nebol. Žalobca ďalej do zápisnice uviedol, že clo bolo zaplatené v roku 1996, pred vymieraním colného dlhu v roku 1998. Takýto doklad o zaplatení cla v správnom konaní predložený nebol. Toto tvrdenie žalobcu nebolo nijakým spôsobom správnymi orgánmi overované.

Zdôraznil, že premlčanie práva spočíva v tom, že právo, ktoré nebolo vykonané v dobe stanovenej zákonom, je možné ho síce uplatňovať, avšak nemôže byť priznané, ak sa dlžník dovoľá, že toto právo je premlčané.

Z rozhodnutia č. 329-4-98 zo dňa 28.01.1998 vyplynulo, že žalobcovi bolo vyrubené clo podľa ust. § 197 ods. 1 zákona č. 618/1992 Zb. v sume 1.795,- € /clo vtedajších 17.516,- Sk, dovozná prirážka 9.219,- Sk a DPH 27.353,- Sk/. Colný dlh vznikne v okamihu prijatia colného vyhlásenia /§ 194 ods. 2 cit. zákona/, teda v danom prípade colný dlh mohol vzniknúť už v roku 1995, kedy motorové vozidlo bolo privezené na územie Slovenskej republiky, čo je pre vyrubenie cla ako aj jeho príslušenstva ešte v prospech žalobcu, pokiaľ ide o námietku premlčania. Rozhodnutie o vyrubení cla z roku 1998 ako je vyššie uvedené, už nadobudlo právoplatnosť vo vzťahu k žalobcovi.

Rozhodujúcou skutočnosťou pri preskúmaní rozhodnutia žalovaného bolo posúdenie otázky premlčania nároku na vyrubenie úrokov z omeškania z nedoplatku cla v stanovenej výške za obdobie od 14.02.1998 do 15.03.2013.

Z rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu je zrejmé, že dlžník clo nezaplatil v zákonnej lehote. Prvýkrát sa začalo vymáhanie nedoplatku cla až dňa 23.02.2009, čo potvrdzuje začatie

colného exekučného konania, a to vo vzťahu k žalobcovi.

Za sumu cla je potrebné považovať aj príslušenstvo pohľadávky /cla/, ktorým je úrok z omeškania. Úrok z omeškania nevzniká dňom, kedy colné orgány oznámia dlžníkovi povinnosť na zaplatenie úrokov, v tomto prípade dňom 11.09.2013 výzvou č. 9005631/1/437633/2013, ale úrok z omeškania vznikol už dňom 14.02.1998, až do 11.09.2013 teda colný orgán bol vo veci vyúčtovania úrokov nečinný. Nebola preto akceptovateľná obrana žalovaného, že úrok z omeškania je možné účtovať až po úplnom zaplatení dlhu.

Prvostupňový súd zdôraznil, že povinnosť platiť úroky z omeškania, vyplývajúca z vedľajšieho administratívneho právneho vzťahu nemôže trvať dlhšie, než trvá hlavný záväzok, pretože uplynutím premlčacej doby sa právo premlčí ako celok.

Ak dôjde k premlčaniu colného dlhu, nemôže sa potom takýto právny následok uplynutia času nevzťahovať i na úroky z omeškania, ak povinný subjekt vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k úrokom z omeškania.

Krajský súd zdôraznil, že v danom prípade sa nevykonala žiadny úkon na vybratie alebo vymoženie nedoplatku, preto uplynutím premlčacej lehoty, už nemohlo dôjsť k vyrubeniu úrokov z omeškania rozhodnutím správneho orgánu zo dňa 31.10.2013.

Vzhľadom vyššie uvedené skutkové a právne závery, prvostupňový súd zrušil rozhodnutie žalovaného, vrátane prvostupňového rozhodnutia a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a/ O. s. p.

Žalobca bol v konaní úspešný, preto mu prvostupňový súd priznal právo na náhradu trov konania, ktoré spočívali v odmene za zastupovanie advokátom v sume 616,83 € za 3 úkony právnej pomoci, priznané podľa ust. § 11 ods. 4, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/, § 16 ods. 3, 4, § 17 ods. 1, § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhl. č. 655/2004 Z. z.“), v nadväznosti na ust. § 250k ods. 1 O. s. p.

Žalovanému zároveň uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 70,- € titulom súdneho poplatku podľa ust. § 250k ods. 1, § 246c ods. 1, § 151 ods. 8 O. s. p.

II.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný, pretože podľa jeho názoru vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S/107/2014-63 zo dňa 04.02.2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný uviedol, že krajský súd vyslovil právny názor, že za sumu cla je potrebné považovať aj príslušenstvo pohľadávky (cla), ktorým je úrok z omeškania, ktorý nevzniká dňom, kedy colné orgány oznámia dlžníkovi povinnosť na zaplatenie úrokov (v danom prípade dňa 11.09.2013), ale úrok z omeškania vznikol už dňa 14.02.1998.

Ak by žalovaný, resp. colný úrad pripustili, že právna úprava premlčania práva vymáhať nedoplatok sumy cla v zmysle § 230 zákona č. 180/1996 Z. z. sa vzťahuje aj na úrok z omeškania (čomu však podľa žalovaného právna úprava nezodpovedá), bolo by potrebné rešpektovať znenie § 230 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z., podľa ktorého právo vybrať a vymáhať nedoplatok sumy cla sa premlčuje uplynutím desiatich rokov od konca roku, v ktorom sa stal splatným.

Samotná splatnosť úroku z omeškania je jednoznačne viazaná na vydanie rozhodnutia, ktorým je tento úrok v zmysle § 229 ods. 1 písm. a/ zákona č. 180/1996 Z. z. vymeraný a oznámený dlžníkovi. Preto, ak sa vychádza z toho, že úrok z omeškania nasleduje v primeranom rozsahu právny režim sumy cla, bolo by premlčanie práva vybrať a vymáhať úrok z omeškania v zmysle § 230 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z. viazané na uplynutie lehoty desiatich rokov od konca roku, v ktorom sa stal tento úrok z omeškania splatným. Ako je zo spisového materiálu zrejmé, predmetný úrok z omeškania bol vymeraný žalobcovi rozhodnutím colného úradu zn. 1095631/1/526394/2013 zo dňa 31.10.2013. Bolo teda zrejmé, že desaťročná lehota na premlčanie práva vybrať a vymáhať úrok z omeškania ešte neuplynula. Premlčacia lehota podľa § 230 ods. 1 zákona č. 180/1992 Z. z., ak ju v zmysle právneho názoru Krajského súdu v Košiciach vzťahujeme aj na úrok z omeškania, nezačala v danom prípade plynúť skôr, ako po tom, čo mohol byť úrok z omeškania riadne a v plnej výške rozhodnutím vymeraný a stal sa tak splatným. Samotná splatnosť nedoplatku podľa § 230 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z., v danom prípade úroku z omeškania, je jednoznačne viazaná na jeho vymeranie rozhodnutím príslušného správneho orgánu, keďže až na základe takéhoto rozhodnutia je dlžník povinný plniť a vymeraný nedoplatok sa tak môže stať splatným. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací orgán konštatoval, že právo vybrať a vymáhať úrok z omeškania vymeraný účastníkovi konania rozhodnutím colného úradu zn. 1095631/1/526394/2013 zo dňa 31.10.2013 nebolo premlčané, a preto nebolo možné na žalobcovu námietku premlčania prihliadnuť.

Zdôraznil, že dôvody na uplatnenie námietky premlčania úroku z omeškania neboli dané ani v prípade, ak by sa na predmetnú právnu vec aplikoval zákon č. 618/1992 Zb., ani v prípade aplikácie ustanovení zákona č. 180/1996 Z. z., podľa ktorého bolo rozhodnutie o úrokoch z omeškania vydané.

V zmysle § 229 ods. 1 písm. a/ zákona č. 180/1996 Z. z. je úrok z omeškania skutočne súčasťou dlžnej sumy, avšak to neznamená, že má úplne zhodný právny režim ako platí v prípade colného dlhu. Úrok z omeškania sa posudzuje podľa rovnakých právnych predpisov ako samotná dlžná suma, teda v danom prípade podľa príslušných ustanovení zákona č. 180/1996 Z. z., i keď k jeho vymeraniu došlo až v roku 2014, avšak je potrebné zohľadniť skutkové i právne odlišnosti medzi právnym inštitútom colného dlhu a medzi právnym inštitútom úroku z omeškania. Úrok z omeškania má vo vzťahu k colnému dlhu povahu akcesorického právneho inštitútu, čo znamená, že je priamo závislý na existencii colného dlhu a vzniká iba v tom prípade, ak tento colný dlh nebol zaplatený v určenej lehote. Minimálne zo skutočnosti, že úrok z omeškania nemôže vzniknúť a byť vymeraný skôr, než márne uplynula lehota na zaplatenie colného dlhu je zrejmé, že počítanie plynutia lehôt pri colnom dlhu a pri úroku z omeškania nemôže byť rovnaké. Začiatok plynutia týchto lehôt je viazaný na rôzne právne skutočnosti a časovo sa tieto lehoty nemôžu nikdy zhodovať. Okamih vzniku a oznámenia colného dlhu nemôže byť nikdy totožný s okamihom vzniku a vymerania úroku z omeškania vzťahujúcemu sa k tomuto colnému dlhu.

Žalovaný tiež uviedol, že úrok z omeškania môže byť v plnej výške vymeraný až v čase, kedy je možné jeho výšku správne určiť, teda až v čase, keď došlo k úplnému zaplateniu dlžnej sumy dovoznou platbou. Dlžná suma dovozných platieb bola účastníkom konania v rámci exekúcie v plnej výške zaplatená až dňa 15.03.2013, čo znamená, že až dňa 15.03.2013 boli colnému úradu známe všetky skutočnosti potrebné pre správne určenie výšky úroku z omeškania. Až po úplnej úhrade dlžnej sumy mohol colný úrad realizovať inštitút vymerania úroku z omeškania podľa § 229 ods. 1 písm. a/ zákona č. 180/1996 Z. z. Samotná splatnosť úroku z omeškania je viazaná na vydanie rozhodnutia, ktorým je tento úrok v zmysle § 229 ods. 1 písm. a/ zákona č. 180/1996 Z. z. vymeraný a oznámený dlžníkovi. Preto, ak vychádzame z toho, že úrok z omeškania je v zmysle § 229 ods. 1 písm. a/ zákona č. 180/1996 Z. z. súčasťou dlžnej sumy a nasleduje tak v primeranom rozsahu jej právny režim, je premlčanie práva vybrať a vymáhať úrok z omeškania v zmysle § 230 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z. viazané na uplynutie lehoty desiatich rokov od konca roku, v ktorom sa stal tento úrok z omeškania splatným. Ako bolo zo spisového materiálu zrejmé, predmetný úrok z omeškania bol prvýkrát vymeraný žalobcovi rozhodnutím colného úradu zn. 1095631/1/526394/2013 zo dňa 31.10.2013. Bolo teda zrejmé, že desaťročná lehota na premlčanie práva vybrať a vymáhať úrok z omeškania ešte neuplynula. Premlčacia lehota podľa § 230 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z., ak ju vzťahujeme aj na úrok z omeškania, nezačala v danom prípade plynúť skôr, ako po tom, čo mohol byť úrok z omeškania riadne a v plnej výške vymeraný, teda po

úplnom zaplatení dlžnej sumy dovozej platby. Samotná splatnosť nedoplatku podľa § 230 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z., v danom prípade úroku z omeškania, je jednoznačne viazaná na jeho vymeranie rozhodnutím príslušného správneho orgánu, keďže až na základe takéhoto rozhodnutia je dlžník povinný plniť a vymeraný nedoplatok sa tak môže stať splatným.

Pokiaľ ide o úkony spôsobujúce premlčanie lehoty, tak bez ohľadu na vyššie uvedené skutočnosti, colné orgány vykonali niekoľko takýchto úkonov: Výzva na zaplatenie colného dlhu zn. 753/98-V zo dňa 13.05.1998 (doručená žalobcovi dňa 20.05.1998), rozhodnutie o zriadení záložného práva zn. EX 673-1-2002 zo dňa 22.10.2002 (doručené žalobcovi dňa 29.10.2002), rozhodnutie o zriadení záložného práva zn. EX 226-1-2003 zo dňa 16.05.2003 (potvrdené rozhodnutím CR SR zo dňa 08.12.2003), colná exekučná výzva zo dňa 23.02.2009 (doručená žalobcovi dňa 02.03.2009) a colný exekučný príkaz zo dňa 11.04.2011.

Prihliadnuc na všetky skutočnosti a argumenty uvedené v odvolaní v spojení s predloženými dôkaznými prostriedkami vyplývajúcimi zo spisového materiálu, ktorý bol predložený Krajskému súdu v Košiciach, žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd SR rozhodol tak, že zruší rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň navrhol žiadnemu z účastníkov konania nepriznať nárok na náhradu trov konania.

III.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že nesúhlasí s podaným odvolaním žalovaného, ktoré považoval za nedôvodné a navrhol mu nevyhovieť, resp. ako nedôvodné zamietnuť a potvrdiť rozsudok prvostupňového súdu ako správny.

Žalobca nesúhlasil s právnou argumentáciou žalovaného podľa ktorej úrok z omeškania netvorí príslušenstvo cla a nesleduje právny osud cla, ale je samostatným, nezávislým činiteľom, ktorý je viazaný len na samotné vydanie rozhodnutie o vymeraní a o oznámení dlžníkovi. Z toho potom ale logicky vyplýva záver, že správny orgán je oprávnený kedykoľvek, bez časového obmedzenia rozhodnúť o úroku, s čím žalobca nesúhlasil, lebo tým by bola popretá právna istota, ako aj ustálená právna doktrína. Takýmto svojvoľným výkladom by sa muselo konštatovať, že správny orgán je oprávnený podľa vlastnej ľubovôle, bez akéhokoľvek časového hľadiska rozhodnúť o úrokoch, čo by hraničilo s neobmedzenou arbitrárnosťou rozhodovania. Právna prax k tejto problematike už dávno zaujala nejedno stanovisko, podľa ktorého akcesorita úroku z omeškania znamená, že ak dôjde k premlčaniu hlavného záväzkovo-právneho vzťahu, nemôže sa takýto právny následok uplynutia času nevzťahovať aj k vedľajšiemu záväzku. Samotná povinnosť plniť úroky z omeškania nevzniká samostatne (nanovo), ale jednorazovo v deň, ktorým sa dlžník ocitol v omeškani so splnením tohto záväzku, týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia lehota a jej uplynutím sa právo ako celok premlčí. Preto ako právne konformný možno jednoznačne považovať záver prvostupňového súdu, ktorý vychádzal z právne ustálenej doktríny.

Žalobca nesúhlasil tiež s názorom žalovaného, že colné orgány vykonali niekoľko úkonov smerujúcich vybratíu, resp. vymoženiu nedoplatku, pretože k takýmto úkonom relevantne v zmysle § 238 ods. 2 colného zákona nedošlo, a preto uplynutím premlčacej lehoty, už nemohlo dôjsť k vyrubeniu úrokov z omeškania rozhodnutím správneho orgánu zo dňa 31.10.2013. Všetky tieto úkony boli podľa názoru žalobcu vo vzťahu k uplynutiu premlčacej lehoty bezpredmetné, čo bližšie uviedol v samotnej žalobe, na ktorú sa naďalej odvolal.

Žalobca pre prípad úspechu žiadal, aby mu najvyšší súd priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby zo dňa 13.04.2016, a to vyjadrenie k odvolaniu v zmysle § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo výške 143,- € + režijný paušál vo výške 8,58 €, teda spolu celkom 151,58 €, ktoré žiadal zaplatiť spolu s náhradou trov právneho zastúpenia vyplývajúcich z prvostupňového konania na účet právneho zástupcu žalobcu vedený v J. W., a. s., č. ú.: XXXXXXXXXXXX, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V zmysle uvedeného žalobca v konaní navrhol, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/107/2014 zo dňa 04.02.2016 potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O. s. p.), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p. a § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O. s. p.).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O. s. p. (§ 247 ods. 1 O. s. p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvá veta O. s. p.).

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Úlohou správneho súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu je posudzovať, či rozhodnutie bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O. s. p.).

Úlohou prvostupňového súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného č. 619178/2013 z 31. marca 2014, ktorým ako odvolací orgán podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Colného úradu Košice zn. 1095631/1/526394/2013 z 31. októbra 2013, ktorým colný úrad vymeral ku dňu úhrady 15. marc 2013 podľa § 229 ods. 1 písm. a/ zákona č. 180/1996 Z. z. a v spojení s § 47 zákona č. 289/1995 Z. z. žalobcovi úrok z omeškania v sume 3.978,67 € za to, že sumu dovozných poplatkov v celkovej výške 1.795,39 € (54.088,- Sk), ktorá mu bola oznámená dňa 3. februára 1998 rozhodnutím Colného úradu Nitra zn. 329-4-98 zo dňa 28. januára 1998, nezaplatil v lehote 10 dní odo dňa jej oznámenia, t. j. do 13. februára 1998.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým žalobe žalobcu vyhovel, napadnuté rozhodnutie žalovaného vrátane rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu

zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Košiciach po preskúmaní rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Senát najvyššieho súdu s poukazom na konštantnú judikatúru NS SR vyjadrenú v jeho rozhodnutiach (napr. sp. zn. 2Sžf/57/2012 z 18. septembra 2013, sp. zn. 5Sžf/52/2014 z 22. marca 2016) zdôrazňuje, že povinnosť platiť úroky z omeškania, vyplývajúca z vedľajšieho (akcesorického) administratívneho právneho vzťahu, nemôže trvať dlhšie, než trvá hlavný záväzok, pretože uplynutím premlčacej doby sa právo premlčí ako celok. Úrok z omeškania tvorí príslušenstvo cla, a preto úrok sleduje právny osud cla. Najvyšší súd nesúhlasí so žalovaným, že ide o dva odlišné inštitúty, lebo tu ide o základné kategórie práva, ktoré musia mať rovnaký obsah celým prierezom práva.

Odvolací súd zistil, že odvolanie žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/107/2014-63 zo 4. februára 2016 podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 O. s. p. a § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na § 250k ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 246c veta prvá O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. v súlade s § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal uplatnenú náhradu trov odvolacieho konania. Tieto trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu - zo dňa 13.04.2016) vo výške 143,- € + režijný paušál vo výške 8,58 €, teda spolu celkom 151,58 € v zmysle § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p. postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 492 ods. 2 ustanovil, že odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.